

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 45/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ] zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti postupu rozhodcu JUDr. Mareka Morochoviča, Krížna 56, Bratislava, v konaní vedenom pod sp. zn. 16/02/22 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. septembra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom rozhodcu JUDr. Mareka Morochoviča ustanoveného vybranou osobou Asociácie Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o. (ďalej len „rozhodca“), v konaní vedenom pod sp. zn. 16/02/22. Súčasne navrhuje, aby jej ústavný súd priznal finančné zadost'učinenie 1 500 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že v napadnutom konaní o žalobe spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., o zaplatenie 6 663,98 eur s príslušenstvom doručenej rozhodcovi 1. februára 2022, má sťažovateľka procesné postavenie žalovanej v 2. rade.

3. Sťažovateľka tvrdí, že postupom rozhodcu dochádza k porušeniu označených práv, keďže rozhodca viac ako 30 mesiacov nevykonal vo veci samej žiaden úkon, nebolo vykonané ani jedno pojednávanie a dosiaľ nebolo rozhodnuté o podanej žalobe. Podľa názoru sťažovateľky ide o jednoduchú právnu vec spočívajúcu v rozhodovaní o uplatnenom peňažnom nároku zo zmluvy

o úvere, ktorú rozhodcovské súdy prejednávajú bežne. Napriek tomu je rozhodca v jej veci absolútne nečinný.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľky proti nečinnosti rozhodcu a priedňom v napadnutom rozhodcovskom konaní vedenom podľa zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov.

5. Ústavný súd v prvom rade poukazuje na charakter a podstatu rozhodcovského konania. Jedným z predpokladov založenia právomoci rozhodcovského súdu je jeho zmluvný základ. Na základe zmluvy súkromnoprávneho charakteru alebo rozhodcovskej doložky sa strany slobodne a vážne rozhodnú riešiť spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu. Uzavretím rozhodcovskej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky sa strany dobrovoľne a vedome vzdávajú práva na súdnu ochranu vykonávanú prostredníctvom všeobecných súdov a zverujú ju rozhodcovskému súdu, ktorý je súkromnoprávnou osobou, pretože ho nemožno vzhľadom na jeho účel a charakter bez ďalšieho zaradiť k orgánom verejnej moci (m. m. III. ÚS 335/2010).

6. Ústavný súd zastáva názor, že ak rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci, nemožno jeho postup alebo rozhodnutia preskúmať v konaní podľa čl. 127 ústavy a prípadná sťažnosť proti postupu alebo rozhodnutiu rozhodcovského súdu je z hľadiska dodržania právomoci nezlučiteľná s čl. 127 ústavy. Rozhodcovské konanie je inštitútom súkromného práva, v ktorom rozhodcovia ako osoby súkromného práva rozhodujú spory na základe súkromnoprávneho aktu účastníkov konania. Rozhodcom ani rozhodcovským súdom nie je formálne ani materiálne zverený výkon verejnej moci a z tohto dôvodu nemôžu byť pasívne legitimovaní v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy (II. ÚS 7/2016).

7. Ústavný súd preto primárne skúmal, či má právomoc na prerokovanie návrhu na začatie konania, ktorým v zmysle § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) je aj ústavná sťažnosť sťažovateľky.

8. Otázka právomoci ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb smerujúcich proti postupom alebo rozhodnutiam rozhodcovských súdov bola predmetom neverejného zasadnutia pléna ústavného súdu 18. novembra 2015. Na tomto zasadnutí plénum ústavného súdu prijalo zjednocujúce stanovisko a uznesením sp. zn. PLz. ÚS 5/2015 rozhodlo tak, že ústavný súd nemá právomoc rozhodovať o sťažnostiach proti postupom alebo rozhodnutiam rozhodcovských súdov. Závery citovaného uznesenia pléna ústavného súdu sú plne aplikovateľné aj v konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľky, a preto na nich ústavný súd v podrobnostiach odkazuje a z dôvodu hospodárnosti ich nebude opakovať.

9. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

10. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd už ďalšími návrhmi sťažovateľky nezaoberal, pretože tieto sú viazané na to, že sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu